

LÄRAR- HANDLEDNING

Bilmysteriet

av Peter Lindström & Mattias Andersson

En handledning av Peter Lindström & Ingela Lindström

Introduktion

Deckarna på Uppfinnargränd är en mysig och lagom spännande deckarserie för lågstadiet.

Vi får följa bästisarna Abbe och Alva när de tar sig an kluriga fall. Till sin hjälp har de Alvas gammelfarbror Bertil, som är uppfinnare och skrotsamlare. Han bistår med alltifrån en hemmabyggd tandemcykel med kikare och kaffekokare, till knasiga walkietalkies och kameror.

Ormmysteriet är seriens första del, och den följs av *Bilmysteriet*.

Serien är författad av Peter Lindström och illustrerad av Mattias Andersson.

Peter har tidigare skrivit deckarserien om De tre tigrarna, där den första delen, *Diamantkungen*, nominerades till Svenska deckarakademiens pris Spårhunden som går till årets bästa barn- och ungdomsdeckare.

Mattias har gått flera utbildningar i tecknad film och 3D-animation och har de senaste åren illustrerat och skrivit en rad barnböcker från olika förlag.

Jobba vidare med boken

I den här handledningen finns tips kring hur man kan arbeta med bokserien. Du får förslag på frågor som du kan ställa innan, under samt efter läsningen. I slutet av handledningen finns även ett läsbingo och övningar som kan vara till hjälp för att stimulera till läslust.

Du finner frågor i varje kapitel som underlag till diskussioner. Frågorna adresserar olika nivåer av förståelse i läsningen:

- På raderna, som handlar om att hitta svaret i texten. Det explicita.
- Mellan raderna, att dra egna slutsatser, analysera, inferera och tolka. Det implicita.
- Bortom raderna, att reflektera och tänka mer utanför berättelsen, antingen genom att diskutera i helklass eller mindre grupper. Här görs också kopplingar till elevens egna erfarenheter.

Berättelsen

En dag får Alva höra att Kerstin, traktens fardrottning, har blivit av med sin gula racerbil.

Samtidigt händer det skumma saker hemma hos Bertil. Nummerplåtar blir stulna och Bertils fina äpplen försvinner om nätterna.

När Abbe och Alva ger sig ut för att lösa fallet med den försvunna sportbilen inser de att det finns kopplingar mellan de olika mysterierna.

Och upplösningen blir betydligt mer spännande än de kunnat föreställa sig.

Vad är en deckare och hur är den uppbyggd?

En deckare är en spänningsbok där huvudtemat ofta är att skildra brott. Gärningspersonen, brottet i sig och/eller tillvägagångssättet är ofta okänt för läsaren och avslöjas under berättelsens gång.

Böckerna innehåller ofta ett starkt spänningsmoment.

Ordet deckare har sitt ursprung i ordet detektiv.

Vill du jobba vidare med deckarkonceptet så finns underlag i lärarhandledningen för Peters serie om De tre tigrarna. Handledningen finns att ladda ner på:
rabensjogren.se/skola-bibliotek

Före läsningen

OMSLAGET

Titta tillsammans med eleverna på omslaget. Diskutera i helklass eller i mindre grupper:

- Vad tror ni att det är för typ av bok?
 - Vad tror ni att den kommer att handla om?
 - Vilka personer tror ni att det är på omslaget?
 - Vilka egenskaper tror ni att de har?
 - Var befinner sig personerna?
 - Vilken sinnesstämning är de i?
 - Finns det några ledtrådar på omslaget som visar att det är en deckare?
 - Vilka förväntningar har ni på boken innan ni börjar läsa den?
- Be eleverna att resonera kring sina svar och koppla dessa till sina egna erfarenheter.

BAKSIDESTEXTEN

Läs baksidestexten högt och prata vidare om vilka nya ledtrådar den ger om innehållet.

Bläddra och titta på illustrationerna (det blir som en film-trailer). Vad är det för stil på dem? Vad tror ni boken nu handlar om? Liknar den någon annan bok som ni läst?

Under läsningen

Boken innehåller inte så många svåra ord. Men vid läsning för yngre åldrar kan du gå igenom nedan utvalda ord och uttryck inför varje kapitel.

Använd gärna läsbingot för att öka engagemanget i läsningen.

Efter läsningen

I slutet av handledningen finns extra övningsuppgifter som du kan använda för att vidga arbetet med boken.

Läsförståelse- frågor

Ett väntande äventyr

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

gammelfarbror, skrotsamlare,
jongleringsbollor, dimper ner, utbrister

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- På vilka sätt är Abbe och Alva olika?
- När fick Alva jongleringsbollarna?
- Vad får Alvas mamma höra på telefon?
- Vad skickar Alva för meddelande till Abbe?

Mellan raderna

- Vill Alvas mamma att Abbe och Alva ska leta efter tjuven?

Bortom raderna

- Varför tror du att Abbe har skrivit en lista med saker han ska packa?

En tjuv

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

fasaden, solpaneler, bedrävliga, trafiksäker,
motiv, pirra i magen

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad skruvar Bertil fast på fasaden?
- Vad har stulits från Bertil?
- Vad finns i kojnan?
- Vad ser Abbe under kojnan?
- Varför tycker Bertil inte om bilar?
- Vad tycker Alva att Bertil ska skruva fast på bilen för att få den att se ut som en riktig bil?
- Vilket mysterium vill Abbe undersöka?
- Varför tycker Alva att den svarta skåpbilen är misstänkt?

Mellan raderna

- Varför håller Bertil på att trilla ner från stegen?
- Varför är Bertils äpplen så goda?
- Varför skrattar Alva åt de stulna äpplena?
- Varför är Bertils nya bil inte trafiksäker?

Bortom raderna

- Varför tror du att Bertil sträcker på sig när han berättar om bilen han har byggt?

Många hästar

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

fartdårar, skiner upp, vrålåk, hästkrafter,
tryckande hetta

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad tycker Kerstin om tandemcykeln?
- Vad är hästkrafter?
- Vilka personer syns på bilden som Kerstin visar?
- Varför ser August arg ut på bilden?
- Vilken ledtråd hade Kerstin hittat?

Mellan raderna

- Varför blir Alva förvånad när Kerstin öppnar dörren?

Bortom raderna

- Varför tror du att Kerstin går med på att Abbe och Alva ska hjälpa till att hitta bilen?
- Varför tror du att August vill vinna över Kerstin?

Snarkningar

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

raspar till, mittbena

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför vill Abbe inte sova?
- Vem somnar snabbast?
- Vad hör Alva på natten innan hon somnat?

Mellan raderna

- Varför tycker Abbe och Alva att Kerstin är häftig?
- Varför är Alva trött på morgonen?

Bortom raderna

- Varför tror du att Alva inte kan somna?

Något är borta

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
inbillning, husknuten

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför tror Bertil att Abbe och Alva har sovit gott?
- Vad är det som saknas på Bertils bil?
- Varför vill Alva lära sig att jonglera?
- Varför tror Alva att brotten hänger ihop?
- Vad vill mannen köpa?

Mellan raderna

- Varför blir Alva arg på sig själv?

Bildelar

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
reservdelar, kupar händerna, elegant, justeras

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför ropar Alva efter Bertil?
- Har Bertil några av sakerna som mannen vill köpa?
- Hur många Mustangar tror Bertil att det finns i staden?
- Varför tycker Abbe och Alva att mannen är misstänkt?
- Vad ska Abbe göra innan de spanar efter mannen?

Ett garage

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
tvärgata, kompost

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Var går mannen som Abbe och Alva följer efter?
- Vad ser Abbe och Alva i garaget?
- Hur klappar mannen sin bil?
- Vart kastar sig Alva ner?

Mellan raderna

- Varför tycker Alva att mannens bil är skum?
- Varför tvekar Abbe att gå in i garaget?

Bilen

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
skynke, isar till, på glänt

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad är Alvas plan för att ta reda på om Kerstins bil finns i garaget?
- Vad ligger på bänken i garaget?
- Varför kan inte Alva dra av skynket från bilen?
- Varför tittar mannen misstänksamt på Abbe?

Mellan raderna

- Varför isar det till i Alvas mage?
- Varför kan Abbe inte låta mannen gå in i garaget?
- Hur tänker Abbe stoppa mannen från att gå in i garaget?

Bortom raderna

- Varför tror du att Abbe står som förstenad på gatan?
- Varför oroar sig Abbe för Alva?

Inga svar

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
bråkdelen av en sekund

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför tror Alva att mannen varit hemlighetsfull med besöket i butiken?
- Varför vill Alva stryka den svarta skåpbilen som ledtråd?
- Vem vann tävlingen till cykeln?
- Varför väntar Abbe och Alva med badet?

Mellan raderna

- Varför är Bertil så glad?

Filmvisning

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
telefonkiosk, slänger ett öga

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Med vilka delar har Bertil byggt sin filmkamera?
- Vad syns på filmen?
- Hur tänker Bertil stoppa älgen?
- Vad gör mannen på den andra filmen?

Mellan raderna

- Varför ser Alva fundersam ut när Bertil slår på datorn?
- Varför är Abbe intresserad av de andra filmerna?

Bortom raderna

- Varför tror du att Bertil säger att Abbe och Alva är klurigare än han själv?

S.B.

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
ytterfacket, jukebox

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför springer Abbe tillbaka till kojan?
- Vilket tekniskt verktyg använder Abbe och Alva för att hitta fram till verkstaden?
- Hur ser området ut som verkstaden ligger i?

Mellan raderna

- Vad ska Abbe och Alva göra när de kommer fram till verkstaden?
- Varför säger Abbe att det är ett läskigt ställe?

Bortom raderna

- Varför tror du att Kerstin suckar när hon säger att August säkert är på jobbet?
- Varför tror du att Bertil låter barnen åka iväg själva till verkstaden?
- Varför tror du att det glittrar till i Alvas ögon när hon ser den svarta skåpbilen?

Gården

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
släpvagnar, plåtskivor, något lurigt i blicken

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vem tror Abbe och Alva det är som kört skåpbilen?
- Vilka ser Abbe och Alva i fönstret till huset?
- Vad letar Abbe och Alva efter när de går runt huset?
- Varför börjar Abbe att springa?

Mellan raderna

- Varför vill Abbe ringa till Bertil?
- Varför vill Alva spana innan de ringer efter Bertil?
- Varför går Alva till slut med på att ringa efter hjälp?
- Varför blir Abbe frustrerad över att Alva vill försöka hindra August och Ronny från att smita?

Jakten

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
fingrarna tycks leva sitt eget liv, ge vika, förväntansfullt, rivstart

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad håller Alva i handen?
- Hur tar sig Ronny och August ut från verkstaden?
- Vad är det Abbe och Alva hör när de blir jagade av Ronny?
- Vad är det Alva vill ska funka när August försöker starta bilen?
- Vad gjorde Alva med jongleringsbollarna?

Mellan raderna

- Varför får Alva inte igen låset?
- Hur förstår de att Ronny och August har hört samma sak som de?
- Varför stal August bilen?

Bortom raderna

- Varför tror du att August ropar att han vill prata med barnen?
- Varför tror du att Abbes kinder blir röda när polisen pratar med honom?

Flera djur

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

hönsnät, flammor

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad har Abbe i ryggsäcken?
- Varför tror Abbe och Alva att August är en dålig förlorare?
- Vad kastar Alva mot hönsnätet?
- Varför tog August och Ronny nummerplåtarna?
- Varför tar Bertil ner kameran?
- Vad har Bertil som farmor Gertrud inte hade?

Bortom raderna

- Varför tror du att Abbe vill ha ett vanligt sommarlov medan Alva vill ha fler äventyr?

Övningsuppgifter

Här är några förslag på extra övningsuppgifter som du kan låta eleverna genomföra för att vidga arbetet med boken.

- Använd din fantasi och rita något du såg när du läste.
- Rita ett nytt omslag till boken.
- Skriv ett brev till någon av karaktärerna i boken.
- Gör om berättelsen till en serie. Berätta om boken med hjälp av dina bilder.
- Sammanfatta det du läst. Använd gärna stödorden: Först, sedan, sist.
- Gör en tidslinje över händelserna i boken.

Kontakta författaren

Hemsida: peterlindstrom.nu

E-post: peter@peterlindstrom.nu

Instagram: [peter.lindstrom.forfattare](https://www.instagram.com/peter.lindstrom.forfattare)

Facebook: [facebook.com/detretigrarna](https://www.facebook.com/detretigrarna)

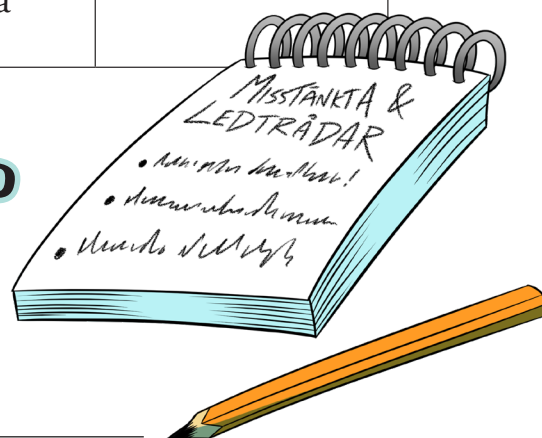
LÄSBINGO

Kryssa för det du har läst i boken **Bilmysteriet**

Kerstin berättar om sin racerbil	Abbe och Alva cyklar till verkstaden	En man kommer till butiken	Bertil visar en film på datorn
Abbe ringer polisen	Abbe läser sin packningslista	Abbe och Alva sover i kojan	Alva försöker ta bort ett skynke från en bil
Bertil tar ner kameran från väggen	Abbe och Alva springer till sin cykel	Alva spanar in i ett garage	Bertil sätter upp en kamera på väggen
Bertil skruvar fast nummerplåtar på bilen	Alva försöker jonglera	Abbe ser att nummerplåtarna är borta	Alva ringer till Kerstin

Deckarna på UPPFINNARGRÄND

En deckarserie av Peter Lindström & Mattias Andersson

Namn: _____